

Související ustanovení:

§ 25 písm. b) – kosmetické přípravky, § 76 – povinnosti podnikatelských subjektů

Související předpisy:

nařízení (ES) č. 1223/2009 o kosmetických přípravcích

§ 28

zrušen

§ 28a

zrušen

§ 29

zrušen

Díl 6**Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením****Hluk a vibrace****§ 30**

(Povinnosti osob)

(1) Osoba, která používá, popřípadě provozuje stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku nebo vibrací, provozovatel letiště,³¹⁾ správce, popřípadě vlastník pozemní komunikace³²⁾, provozovatel, popřípadě vlastník dráhy^{32a)}, osoba, která je pořadatelem veřejné produkce hudby a nelze-li pořadatele zjistit, pak osoba, která k pořádání veřejné produkce hudby poskytla stavbu, jiné zařízení nebo pozemek a dále provozovatel provozovny a dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk (dále jen „zdroje hluku nebo vibrací“), jsou povinni technickými, organizačními a dalšími opatřeními zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem pro chráněný venkovní prostor, chráněné vnitřní prostory staveb a chráněné venkovní prostory staveb a aby bylo zabráněno nadlimitnímu přenosu vibrací na fyzické osoby v chráněném vnitřním prostoru stavby. Splnění povinnosti k ochraně před hlukem z provozu na pozemních komunikacích nebo drahách v chráněném venkovním prostoru stavby se považuje i za splnění této povinnosti v chráněném vnitřním prostoru stavby.

(2) Hlukem se rozumí zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož imisní hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis. Vibracemi se rozumí vibrace přenášené pevnými tělesy na lidské tělo, které mohou být škodlivé pro zdraví a jejichž hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis. Za hluk podle věty první se

nepovažuje zvuk působený hlasovým projevem fyzické osoby, nejde-li o součást veřejné produkce hudby v budově, hlasovým projevem zvířete, zvuk z produkce hudby provozované ve venkovním prostoru, zvuk z akustického výstražného nebo varovného signálu souvisejícího s bezpečnostním opatřením⁷⁶⁾, zvuk působený přelivem povrchové vody přes vodní dílo sloužící k nakládání s vodami, zvuk působený v přímé souvislosti s činností související se záchranou lidského života, zdraví nebo majetku, řešením mimořádné události, přípravou jejího řešení nebo prováděním bezpečnostní akce nebo mimořádné vojenské akce⁷⁶⁾. Za vibrace podle věty druhé se nepovažují vibrace působené přelivem povrchové vody přes vodní dílo sloužící k nakládání s vodami a vibrace působené v přímé souvislosti s činností související se záchranou lidského života, zdraví nebo majetku, řešením mimořádné události, přípravou jejího řešení nebo prováděním bezpečnostní akce nebo mimořádné vojenské akce⁷⁶⁾.

(3) Chráněným venkovním prostorem se rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, lázeňské léčebně rehabilitační péči a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků^{32b)} a venkovních pracovišť. Chráněným venkovním prostorem staveb se rozumí prostor do vzdálenosti 2 m před částí jejich obvodového pláště, významný z hlediska pronikání hluku zvenčí do chráněného vnitřního prostoru bytových domů, rodinných domů, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, staveb pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb. Chráněným vnitřním prostorem staveb se rozumí pobytové místnosti⁷⁷⁾ ve stavbách zařízení pro výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a ve funkčně obdobných stavbách a obytné místnosti⁷⁷⁾ ve všech stavbách. Rekreace pro účely podle věty první zahrnuje i užívání pozemku na základě vlastnického, nájemního nebo podnájemního práva souvisejícího s vlastnictvím bytového nebo rodinného domu, nájmem nebo podnájmem bytu v nich. Co se považuje za prostor významný z hlediska pronikání hluku, stanoví prováděcí právní předpis.

³¹⁾ Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

³²⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

^{32a)} Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů.

^{32b)} Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁶⁾ Například zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁷⁾ Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na vyhružování území, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

K odst. 1

1. Zákon vymezuje subjekty, které jsou nositeli povinnosti v oblasti ochrany zdraví před hlukem a vibracemi v komunálním prostředí. Jsou to nepodnikající fyzické osoby, podnikající fyzické osoby a právnické osoby, které používají nebo provozují stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku nebo vibrací, správci, popř. vlastníci pozemních komunikací, provozovatelé, popřípadě vlastníci dráhy, provozovatelé letišť, nepodnikající fyzické osoby, podnikající

fyzické a právnické osoby jako pořadatelé veřejné produkce hudby a nelze-li pořadatele zjistit, pak tyto osoby, pokud k pořádání veřejné produkce hudby poskytly stavbu, jiné zařízení nebo pozemek a dále provozovatelé provozoven a dalších objektů, jejichž provozem vznikají hluk nebo vibrace. Uvedené stroje, zařízení, pozemní komunikace, dráhy, letiště, veřejné produkce hudby, provozovny a další objekty jsou zahrnuty pod legislativní zkratku *zdroj hluku nebo vibrací*. Tato legislativní zkratka a její obsah se promítají do dalších částí zákona.

2. Shora uvedené osoby mají povinnost přijmout taková technická, organizační a další opatření, aby hluk nepřekračoval hygienické limity upravené nařízením vlády č. 272/2011 Sb. pro chráněný venkovní prostor, chráněný vnitřní prostor staveb a chráněný venkovní prostory staveb a bylo zabráněno nadlimitnímu přenosu vibrací na osoby v chráněném vnitřním prostoru stavby. Hygienické limity vibrací v komunálním prostředí se tedy váží jen k chráněnému vnitřnímu prostoru stavby. Část citovaného nařízení vlády, kterým se upravují hygienické limity hluku a vibrací v pracovním prostředí, nesouvisí s tímto zákonem, ale provádí pracovněprávní předpisy.

3. Pojem „provozovna“ zákon používá ve stejném významu, jak ho vymezuje živnostenský zákon. Ten za provozovnu považuje prostor, v němž je živnost provozována. Pojem tedy zahrnuje všechny prostory, např. i prostory před prodejnou, používané k zásobování prodejny.

4. Povinnost subjektů zajistit, aby hygienický limit hluku nebyl překročen, se prokazuje pro jednotlivé chráněné prostory. Pouze ve vztahu k provozu na pozemních komunikacích a drahách zákon s účinností od 1. prosince 2015 stanoví, že splnění povinnosti ochrany před hlukem z provozu v chráněném venkovním prostoru staveb se považuje za splnění povinnosti i v chráněném vnitřním prostoru staveb. Úprava vychází z toho, že pokud stavba odpovídá technickým požadavkům stanoveným právními předpisy, pak se toto pravidlo potvrzuje. Pokud je stavba provedena v rozporu s právními předpisy, pak není namístě, aby za překročení limitu hluku v ní odpovídal správce nebo vlastník pozemní komunikace nebo dráhy.

K odst. 2

5. Ustanovení obsahuje definici hluku a vibrací, a to pozitivní i negativní. Hlukem se v pozitivní definici rozumí zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož imisní hygienický limit stanoví nařízení vlády č. 272/2011 Sb. Vibracemi se rozumí vibrace přenášené pevnými tělesy na lidské tělo, které mohou být škodlivé pro zdraví a jejichž hygienický limit stanoví citované nařízení vlády. Za hluk se v negativní definici nepovažuje zvuk, působený vyjmenovanými, především netechnickými zdroji, které lze měřením hladin hluku obtížně objektivizovat. S účinností od 1. prosince 2015 byly z pojmu „hluk“ vyloučeny i veřejné produkce hudby provozované ve venkovním prostoru (tedy nikoli v budovách, kde hluk zůstává pod kontrolou orgánu ochrany veřejného zdraví). Tento hluk budou od účinnosti novely zákona regulovat obce, a to v mezích § 47 přestupkového zákona a patrně i obecně závazných vyhlášek vydaných k regulaci podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku nebo pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték ve venkovním prostoru.

K odst. 3

6. Ustanovení vymezuje chráněné prostory, v nichž musí být hygienické limity hluku a vibrací dodrženy. Za chráněný venkovní prostor se od 1. prosince 2015 považují nezastavěné

pozemky užívané k rekreaci, lázeňské léčebně rehabilitační péči a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků a venkovních pracovišť. Rozsah chráněných venkovních prostor byl tak k tomuto datu zúžen, když byla zrušena ochrana nezastavěných pozemků užívaných ke sportu a v souladu s lázeňským zákonem byla ochrana nezastavěných prostor užívaných k léčení omezena jen na pozemky užívané k lázeňské léčebně rehabilitační péči. Pokud jde o vymezení pojmů „lesní a zemědělský pozemek“, zákon poznámkou pod čarou č. 32b odkazuje na zákon o katastru nemovitostí. K pojmu „chráněný venkovní prostor“ se váže vymezení pojmu rekreace, kterou se rozumí vedle standardního významu tohoto slova i užívání pozemku na základě vlastnického, nájemního nebo podnájemního práva souvisejícího s vlastnictvím bytového nebo rodinného domu, nájmem nebo podnájmem bytu v nich. Byť tedy v souvislosti s vyloučením „lesních a zemědělských pozemků“ byly z ochrany vyloučeny mj. i zahrady, netýká se toto vyloučení pozemků zahrnutých pod pojem „rekreace“.

7. Pojem „chráněný venkovní prostor stavby“ byl s účinností od 1. prosince 2015 změněn tak, že jde o obvodový plášť, který je významný z hlediska pronikání hluku zvenčí do chráněného vnitřního prostoru chráněných staveb bytového domu, rodinného domu, staveb pro zdravotní a sociální účely, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání a funkčně obdobných staveb, tj. do obytných a pobytových místností stanovených chráněných staveb. Před uvedeným datem se za chráněný venkovní prostor stavby považoval prostor 2 m okolo celé stavby, tedy i v místech, kde nejsou umístěny obytné či pobytové místnosti, ale např. chodby nebo sociální zařízení. Pojmy bytový dům, rodinný dům, jsou definovány stavebními předpisy. Pojmy „stavba pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání“ a „stavba pro zdravotní a sociální účely“ zahrnuje stavby určené pro tyto účely. Funkčně obdobnými stavbami se rozumí stavby sloužící stejným účelům, patrně i jen zčásti. Obsah pojmu „prostor významný z hlediska pronikání hluku“ má specifikovat prováděcí nařízení vlády, resp. jeho novela, která dosud vydána nebyla.

8. Nově byl s účinností od 1. prosince 2015 vymezen i obsah pojmu „chráněný vnitřní prostor stavby“. Rozumí se jím pobytové místnosti v chráněných stavbách (tj. stavbách zařízení pro výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a ve funkčně obdobných stavbách) a obytné místnosti ve všech stavbách. Pro objasnění pojmů „obytná místnost“ a „pobytová místnost“ zákon poznámkou pod čarou č. 77 odkazuje na stavební předpisy. Podle nich obytná místnost je část bytu, která splňuje stanovené požadavky, je určena k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m². Za obytnou místnost se považuje i kuchyň, která má plochu nejméně 12 m² a má zajištěno přímé denní osvětlení, přímé větrání a vytápění s možností regulace tepla. Pokud tvoří byt jedna obytná místnost, musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m²; u místností se šikmými stropy se do plochy obytné místnosti nezapočítává plocha se světlou výškou menší než 1,2 m. Pobytovou místností jsou podle stavebních předpisů místnost nebo prostor, které svou polohou, velikostí a stavebním uspořádáním splňují požadavky k tomu, aby se v nich zdržovaly osoby. Při posouzení, zda jde o obytnou nebo pobytovou místnost bude správný orgán vycházet z kolaudovaného stavu.

9. Chráněnou skupinou osob ve smyslu pojmu „veřejné zdraví“ jsou osoby vystavené hluku nebo vibracím ze zdroje hluku nebo vibrací. Krajské hygienické stanice náleží oprávnění pozastavit provoz nebo používání zdroje hluku nebo vibrací, je-li to nezbytné k ochraně těchto osob, a to do doby odstranění závady. Po odstranění závady může povinná osoba provoz zdroje obnovit. Současně však musí předložit příslušné krajské hygienické stanici měření provedené osobou uvedenou v § 84 odst. 2.

10. Osoba, která poruší povinnost na úseku ochrany zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, nese správněprávní odpovědnost. Skutkové podstaty správních deliktů na úseku ochrany před hlukem a vibracemi upravuje tento zákon. Přestupkovou odpovědnost nepodnikajících fyzických osob upravuje přestupkový zákon.

11. Nepodnikající fyzická osoba se podle přestupkového zákona dopustí přestupku na úseku ochrany veřejného zdraví tím, že:

- nedodrží opatření stanovené nebo uložené ke snížení hluku nebo vibrací [§ 29 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona],
- jako pořadatel veřejné produkce hudby ve stavbě nebo jiném zařízení nezajistí, že hluk z ní nepřekročí stanovené hygienické limity [§ 29 písm. o) přestupkového zákona],
- poskytne stavbu nebo jiné zařízení k veřejné produkci hudby, aniž by zajistila, že hluk z ní nepřekročí stanovené hygienické limity [§ 29 písm. o) přestupkového zákona].

Přestupky na úseku ochrany veřejného zdraví jsou upraveny v rámci přestupků na úseku zdravotnictví (§ 29 přestupkového zákona). Za tyto přestupky lze uložit pokutu až do výše 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle § 29 odst. 1 písm. b), resp. až do výše 50 000 Kč, jde-li o přestupky podle § 29 odst. 1 písm. o).

12. K přestupku pod první odrážkou: pokutu podle přestupkového zákona lze nepodnikající fyzické osobě uložit až poté, kdy nesplnila opatření stanovené nebo uložené ke snížení hluku nebo vibrací. Pokud jde o opatření stanovené, je třeba tomu patrně rozumět tak, že jde o konkrétní určité opatření stanovené právními předpisy; opatření uložené je povinnost uložená příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví na základě zákona.

13. Protiprávní jednání pod druhou odrážkou bude možné kvalifikovat jako přestupek na úseku ochrany veřejného zdraví jen v případě, že půjde o veřejnou produkci hudby ve stavbě nebo jiném zařízení, tedy nikoli ve venkovním prostoru. Přestupková odpovědnost toho, kdo poskytl k pořádání veřejné produkce hudby stavbu nebo jiné zařízení (pod třetí odrážkou) nastupuje ve smyslu § 30 až tehdy, pokud pořadatele veřejné produkce hudby nelze zjistit.

14. K projednání přestupku spočívajícího v překročení hygienických limitů hluku z veřejné produkce hudby ve venkovním prostoru, jakož i poskytnutí pozemku pro takovou produkci hudby ve venkovním prostoru (na pozemku) budou příslušné obecní úřady obcí s rozšířenou působností (§ 53 přestupkového zákona).

Z judikatury:

3 Ads 135/2008 (Nejvyšší správní soud):

Nejvyšší správní soud dále nepřisvědčil tvrzení stěžovatele, že se soud nevypořádal s jeho žalobní námitkou, že nebyl specifikován prostor před provozovnou. Městský soud v Praze tento prostor vymezil jako místo, kdy dochází k zásobování prodejny. I z protokolu o měření hluku vyplývá, že hluk vznikal mj. v bezprostřední blízkosti vykládací rampy, kde docházelo k vykládce zboží z nákladních vozidel. Ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, vymezuje provozovnu jako prostor, v němž je uskutečňována určitá podnikatelská činnost. Hluk vznikající v rámci činnosti vykládky zboží před prodejnou je proto třeba posoudit stejně jako hluk z činnosti odehrávající se v samotné prodejně. (**JUD147754CZ**)

1 As 7/2006 (Nejvyšší správní soud):

Předně je třeba konstatovat, že zdejší soud se zcela ztotožňuje se závěry učiněnými městským soudem ve věci namítané kolize uvedených právních předpisů a shodně konstatuje, že zákon o ochraně veřejného zdraví upravuje v § 30 podmínky provozu na pozemních komunikacích a je tedy normou veřejnoprávní, zatímco ustanovení § 27 zákona o provozu na pozemních komunikacích upravuje odpovědnost za škody, která je

jinak upravena občanským zákoníkem, a upravuje tedy vztahy soukromoprávní. Z tohoto důvodu nemůže jít ani o vztah speciálního a obecného právního předpisu.

Námítku stěžovatelky, že ve smyslu ustanovení § 27 odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích neodpovídá vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace podle obecných právních předpisů vlastníkům sousedních nemovitostí za škody, které jim vznikly v důsledku provozu na těchto pozemních komunikacích, a tedy ani za překročení zákonem stanovených limitů hluku, považuje zdejší soud za nedůvodnou. Stěžovatelkou výslovně uváděná právní úprava má na mysli především odpovědnost za poškození sousedních nemovitostí při dopravních nehodách způsobených účastníky silničního provozu a logicky tuto odpovědnost z vlastníka či správce pozemní komunikace snímá. Stěžovatelka má pravdu, tvrdí-li, že jí citovaný zákon v ustanovení § 27 neukládá povinnost zajistit, aby hluk nepřekračoval stanovené hygienické limity, neboť tato povinnost je povinností uloženou zcela jiným právním předpisem, a to zákonem o ochraně veřejného zdraví za účelem ochrany zdraví a práv dotčených osob, tj. za účelem ochrany osob před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Zákon o ochraně veřejného zdraví tedy ve výše uvedených ustanoveních zakotvuje základní podmínky ochrany zdraví osob v komunálním prostředí před nepříznivými účinky hluku a vibrací, a to zakotvením povinnosti provozovatelům letišť, vlastníkům a správcům pozemních komunikací, železnic a dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk. Jen tyto osoby mohou organizačními a technickými opatřeními řešit hygienické závady, spočívající v nadlimitní úrovni hluku, ohrožující zdraví. Zejména u letišť, železnic a pozemních komunikací je zcela nereálná představa, že za omezení hluku by odpovídali vlastníci jednotlivých automobilů, letadel či železničních vozů. Limity hluku stanoví prováděcí právní předpis. Hluková zátěž je kombinací několika faktorů (stavu komunikací, technického stavu strojů, způsobu jejich provozu, event. organizace dopravy). Vzhledem k povaze některých zdrojů hluku a vibrací, které buď nelze technicky řešit tak, aby limity nebyly překračovány, nebo jde o tzv. „staré zátěže“, umožňuje zákon jejich provoz, a to stanovením zvláštních podmínek. Pokud při používání, popř. provozu zdroje hluku, s výjimkou letišť, nelze z vážných důvodů hygienické limity dodržet, může osoba zdroj hluku provozovat jen na základě povolení vydaného na návrh této osoby příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví ve smyslu § 31 citovaného zákona. (JUD48246CZ)

6 Ads 135/2012 (Nejvyšší správní soud):

[13] Dovolává-li se stěžovatelka dále toho, že nemůže rozhodovat o organizaci dopravy na předmětné komunikaci, Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustanovení § 30 zákona o ochraně zdraví hovoří o povinnosti provést technická, organizační a další opatření, nikoli o tom, že by tam vyjmenované osoby včetně správce pozemní komunikace musely o něčem rozhodovat ve smyslu určité formy činnosti orgánu veřejné správy, např. vydat správní rozhodnutí. Citované ustanovení pouze obecně stanoví povinnost provést taková jednání odpovídající skutkovým okolnostem dané situace, aby bylo zabráněno v překračování hygienických limitů hluku a vibrací v tam popsaných případech.

[14] Mezi tato opatření proto jistě může patřit v posuzovaném případě oprava povrchu pozemní komunikace, výměna oken v dotčených obydlích, výstavba protihlukové stěny, snížení rychlosti na předmětné komunikaci. K řadě těchto opatření není stěžovatelka oprávněna přistoupit bez svolení dotčených vlastníků nemovitostí a zejm. bez odpovídajícího správního aktu vydaného příslušným správním orgánem; to však podle názoru Nejvyššího správního soudu nebrání tomu, aby stěžovatelka o vydání takového správního aktu požádala a aby v daném řízení náležitým způsobem vystupovala. Ustanovení § 30 zákona o ochraně zdraví totiž ukládá správci pozemní komunikace, tj. i stěžovatelce, aktivní činnost (srov. dikci ustanovení § 30 zákona o ochraně zdraví, podle něhož „jsou povinni technickými, organizačními a dalšími opatřeními“), přičemž volbu příslušné činnosti je nutné provést s ohledem na skutkové okolnosti daného případu.

[15] Pokud se stěžovatelka spokojila pouze s tím, že technický stav předmětné komunikace je dostačující, a pokud nezahájila jednání s vlastníky nemovitostí dotčených hlukem a vibracemi o stavebních úpravách těchto nemovitostí, případně neiniciovala řízení podle příslušných právních předpisů, jejichž výsledkem by bylo omezení dopravy na předmětné komunikaci a s největší pravděpodobností i pokles hluku a vibrací vzniklých takovouto dopravou, případně pokud nežádala o výjimku podle ustanovení § 31 zákona o ochraně zdraví, je nutné dovést její odpovědnost za jiný správní delikt podle zákona o ochraně zdraví. Jak již bylo konstatováno ve výše uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu, povinnost k ochraně veřejného

zdraví před hlukem a vibracemi byla uložena právě správcům pozemních komunikací (tj. i stěžovatelce) i v podobě aktivního jednání před správními orgány, jež jsou oprávněny regulovat provoz na pozemních komunikacích, neboť uložít takovou povinnost např. vlastníkům automobilů, jež projíždějí po předmětné komunikaci, by bylo fakticky naprosto nerealizovatelné, nevynutitelné a pro vlastníky automobilů neuchopitelné. Naopak teprve prostřednictvím výsledku příslušného řízení, jež by omezilo a regulovalo takovou dopravu např. snížením rychlosti, by doprava coby zřejmě podstatný původce hluku a vibrací byla omezena, čímž by stěžovatelka dostála i své povinnosti ve smyslu ustanovení § 30 zákona o ochraně zdraví. Tvzení stěžovatelky o tom, že na předmětné komunikaci neprovozuje žádné stroje nebo zařízení, je v tomto směru irrelevantní. (**JUD228340CZ**)

6 Ads 28/2013 (Nejvyšší správní soud):

Aplikaci ust. § 30 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví podle Nejvyššího správního soudu nebrání, že citovaný zákon nekonkretizuje technická, organizační či jiná opatření pro povinné osoby za účelem dodržení stanovených hlukových limitů. Právní norma totiž umožňuje sankcionovat povinnou osobu za výsledný hluk, nikoliv za (ne)provedená opatření. I pokud by byla provedena opatření, která by nevedla ke snížení hluku pod stanovený limit, je správní orgán oprávněn uložit sankci. Zákonodárcem zvolené řešení, použití neurčitých právních pojmů, nelze považovat za řešení neumožňující potrestání stěžovatele. Řada ustanovení právních předpisů z oblasti správního trestání se opírá o neurčité právní pojmy. Je tomu tak proto, že v zákoně nelze vyjmenovat všechny možné situace, ke kterým může v praxi docházet. To platí i pro posuzovaný případ. I zde zákonodárce předmětné řešení zcela jistě zvolil i z důvodu nemožnosti vyjmenovat všechna možná opatření, kterými by bylo možné v konkrétních situacích snižovat hluk. Tato opatření jsou totiž primárně odvislá od zdroje hluku. Je třeba připomenout, že ust. § 30 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví se vztahuje nejen na hluk z dopravy na pozemních komunikacích, ale i z dopravy železniční, letecké ap. Opatření vedoucí ke snížení hluku tedy mohou mít celou řadu podob. Jiné opatření bude nutno provést např. proti zamezení či snížení hluku z letecké dopravy, jiné proti hluku z dopravy silniční. Ostatně nelze odhlédnout ani od toho, že stěžovatel v daném případě neučinil žádné opatření vedoucí ke snížení hluku. Poukazoval-li stěžovatel na to, že je trestán za něco, co nemohl reálně ovlivnit, lze s ním částečně souhlasit. Stěžovatel skutečně nemůže přímo ovlivnit hustotu či druh dopravy na předmětné komunikaci. Je však v jeho v možnostech učinit opatření, které by vedlo ke snížení hluku vznikající z této dopravy. Pokud taková opatření učiněna nejsou a hluk překračuje stanovený limit, je správní orgán oprávněn správci pozemní komunikace sankci za překročení hlukových limitů. Ostatně výše uvedené závěry potvrzuje i judikatura, např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 1. 2013, č. j. 6 Ads 135/2012-42, a ze dne 15. 3. 2007, č. j. 1 As 7/2006-56. (**JUD251319CZ**)

22 Cdo 2185/2003 (Nejvyšší soud ČR):

Právní věta: tohoto rozsudku: Pro posouzení charakteru místnosti jako bytových je rozhodující stav založený rozhodnutím stavebního úřadu.

Z rozsudku:

Již v rozsudku ze dne 17. prosince 1998, sp. zn. 3 Cdon 1091/96, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 11/2000, dovolací soud vyslovil názor, že mimo rámec správního soudnictví soud není oprávněn zkoumat věcnou správnost správního aktu, vždy však zkoumá, zda jde o správní akt (zda nejde o paakt), zda je správní akt vydán v mezích pravomoci příslušného správního orgánu a zda je pravomocný nebo vykonatelný. V usnesení ze dne 24. dubna 2002, sp. zn. 22 Cdo 1183/2000, uveřejněném v Souboru, Svazku 17, pod č. C 1183, pak dovolací soud zaujal stanovisko, že pro akt věcně vadný nebo nezákonný platí presumpce jeho správnosti. Nejde-li tedy o nicotný správní akt (paakt), platí i v případě věcné vadnosti či nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu, že pokud jím bylo rozhodnuto o otázce, jež má povahu otázky předběžné pro rozhodnutí soudu, soud z něj vychází (§ 135 odst. 2 věta druhá OSŘ). (**JUD81135CZ**)

Sp. zn.: 4138/2007/VOP/Ka (Veřejný ochránce práv)

Povinnost stanovená provozovateli zdroje hluku není v § 30 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví definována jako povinnost zajistit, aby jeho zdroj nevydával nadlimitní hluk (tedy jako povinnost zabránit

nadlimitním emisím). Je definována jako povinnost zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity pro chráněné prostory (tedy povinnost zabránit nadlimitním emisím).

Pokud není technicky možné určit dominantní zdroj hluku, pak všichni provozovatelé zdroje hluku, kteří se na překročení emisního limitu v konkrétním prostoru podílejí, mají také povinnost podílet se na jeho opětovném dosažení. Spravedlivým postupem se jeví uložit povinnosti ke snížení hluku všem provozovatelům, jejichž společným působením průnik nadlimitního hluku do chráněného prostoru vzniká, a to poměrně podle jejich jednotlivých emisních příspěvků. (JUD160697CZ)

Související ustanovení:

§ 83a – oblasti autorizace, § 83c – osvědčení o autorizaci, § 84 odst. 1 písm. m) – ochranné opatření, § 84 odst. 2 – obnovení činnosti

Související předpisy:

zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, – zák. č. 128/2001 Sb., o obcích, – vyhl. č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, – vyhl. č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, – zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, – zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, – zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, – zák. č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, – nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, – zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Z literatury:

KRÝSA, Ivo. Několik poznámek k problematice veřejné hudební produkce. *Právní rádce*. 2010, roč. XVIII, č. 2, s. 52-55. ISSN 1210-4817.

KRÝSA, Ivo. Limity kompetence orgánů ochrany veřejného zdraví na úseku ochrany před hlukem. In: *Hluková zátěž. Sborník příspěvků z konference dne 28. dubna 2009* [online]. Veřejný ochránce práv [cit. 10. 2. 2014]. Dostupný z: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/Hlukova_zatez_konference.pdf.

§ 31

(Podmínky povolení)

(1) Pokud při používání, popřípadě provozu zdroje hluku nebo vibrací, s výjimkou hluku z leteckého provozu, nelze z vážných důvodů hygienické limity dodržet, může osoba zdroj hluku nebo vibrací provozovat jen na základě povolení vydaného na žádost této osoby příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Orgán ochrany veřejného zdraví časově omezené povolení vydá, jestliže osoba prokáže, že hluk nebo vibrace budou omezeny na rozumně dosažitelnou míru. Rozumně dosažitelnou mírou se rozumí poměr mezi náklady na protihluková nebo antivibrační opatření a jejich přínosem ke snížení hlukové nebo vibrační zátěže fyzických osob stanovený i s ohledem na počet fyzických osob exponovaných nadlimitnímu hluku nebo vibracím. Toto povolení se nevydává, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

(2) Žádost podle odstavce 1 musí kromě náležitostí stanovených správním řádem obsahovat popis zdroje hluku nebo vibrací, změřené hodnoty hluku v referenčních kontrolních bodech, popřípadě v těchto bodech vypočtené hodnoty hluku v chráněných prostorech uvedených v § 30 odst. 3 nebo změřené hodnoty vibrací v chráněných

vnitřních prostorech staveb, odhad počtu fyzických osob vystavených nadlimitnímu hluku nebo vibracím, důvod překročení hygienického limitu, návrh nadlimitní hodnoty hluku nebo vibrací a doby trvání povolení, přehled provedených a navrhovaných protihlukových a antivibračních opatření, rámcový harmonogram jejich provedení, odhad jejich účinnosti a skutečnosti svědčící o omezení hluku nebo vibrací na rozumně dosažitelnou míru. Referenčním kontrolním bodem se rozumí místo, které bylo měřením nebo výpočtem vyhodnoceno jako nejvíce zasažené zdrojem hluku.

(3) Při překročení hygienických limitů hluku z leteckého provozu na letištích zajišťujících ročně více než 50 tisíc vzletů nebo přistání a vojenských letištích je provozovatel letiště povinen navrhnout vydání opatření obecné povahy podle správního řádu ke zřízení ochranného hlukového pásma. Opatření obecné povahy ke zřízení ochranného hlukového pásma vydá Úřad pro civilní letectví v dohodě s krajskou hygienickou stanicí nebo Ministerstvo obrany, jde-li o vojenské letiště.

(4) U bytových domů, rodinných domů, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, staveb pro zdravotní a sociální účely a funkčně obdobných staveb umístěných v ochranném hlukovém pásmu je provozovatel letiště na základě odborného posudku vypracovaného na jeho náklad povinen postupně provést nebo zajistit provedení protihlukových opatření v takovém rozsahu, aby byly alespoň uvnitř staveb hygienické limity hluku dodrženy. U staveb uvedených ve větě první, ve kterých by podle odborného posudku protihluková opatření nezajistila dodržování hygienických limitů, může příslušný správní úřad zahájit řízení o změně v užívání stavby nebo o jejím odstranění.

K odst. 1 a 2

1. Zákon stanoví podmínky, za nichž lze v souladu se zákonem provozovat zdroj hluku nebo vibrací uvedený v § 30 odst. 1, při jehož provozu nebo používání nelze hygienické limity hluku nebo vibrací v vážných důvodech dodržet. K takovému provozu, resp. používání je třeba povolení vydaného příslušnou krajskou hygienickou stanicí na žádost osoby, která zdroj hluku nebo vibrací používá nebo provozuje. Žádost musí mít stanovené náležitosti. Na vydání povolení má povinná osoba nárok, pokud v řízení o vydání povolení prokáže, že hluk nebo vibrace budou omezeny na rozumně dosažitelnou míru. Povolení však lze vydat jen na časově omezenou dobu.

2. Povolení nelze vydat pro hluk, resp. vibrace z leteckého provozu (tedy lze žádat o povolení pro ostatní zdroje hluku na letišti). Dále se tato úprava nepoužije pro zdroje hluku a vibrací, pro které bylo vydáno integrované povolení podle zákona o integrované prevenci.

3. Krajské hygienické stanici v této souvislosti náleží oprávnění osobě vydané povolení odejmout, a to z důvodu ohrožení veřejného zdraví nebo z důvodu nedodržení podmínek, za nichž bylo povolení vydáno.

K odst. 3 a 4

4. Upravuje se specifický režim pro případ překročení hygienických limitů hluku z leteckého provozu na letištích, která zajišťují ročně více než 50 000 vzletů nebo přistání, a vojenských letištích. Jejich provozovatelům zákon ukládá povinnost navrhnout zřízení ochranného hlukového pásma, přičemž zákon uvádí příslušnost k jeho zřízení. Pokud se v ochranném pásmu budou vyskytovat chráněné stavby (stavby bytových domů, rodinných

domů, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, stavby pro zdravotní a sociální účely a funkčně obdobné stavby) musí provozovatel těchto letišť na svůj náklad zajistit vypracování odborného posudku a na jeho základě pak provést nebo zajistit provedení takových protihlukových opatření, která zajistí dodržení hygienických limitů hluku alespoň uvnitř staveb. Pro případ, že by podle odborného posudku taková protihluková opatření nebylo možné provést, stanoví zákon, že lze zahájit řízení o změně v užívání stavby nebo o jejím odstranění. Podmínky zřizování ochranných hlukových pásem pro ostatní letiště stanoví zákon o civilním letectví.

Z judikatury:

2 Ao 6/2010 (Nejvyšší správní soud):

46. Navrhovatel nelze přisvědčit ani v názoru na disproporci mezi ochranou veřejného zájmu a zájmu navrhovatele. Je třeba zdůraznit, že smyslem a účelem zřízení ochranného pásma byla ochrana okolí letiště před hlukem z jeho provozu; nejednalo se o ochranné pásmo zajišťující řádný provoz letiště např. omezením výškových staveb v jeho okolí. Tato ochrana míří na subjekty zde existující, včetně navrhovatele. Omezení s ochranným pásmem spojené je logicky vyváжено zájmem na ochraně zdraví. Nelze skutečně dospět k závěru, že zájem navrhovatele na využití jeho vlastnictví podle jeho úvahy převažuje nad zájmem na ochraně zdraví obyvatel. Soud tedy nevážil proti zájmu na ochraně vlastnictví navrhovatele zájem na ochraně soukromého podnikání provozovatele letiště, ale veřejný zájem na ochraně obyvatel před účinky hluku. Dospěl k závěru, že převažujícím je zájem na ochraně zdraví obyvatel. Na tom nemůže nic změnit ani to, že si navrhovatel zřejmě nepřeje být takto chráněn. Poukazuje-li na nemožnost využít pozemky k výstavbě, pak výstavba může probíhat jen v limitech daných ochranným pásmem a jeho účinky se tak vztahují i na případné budoucí uživatele staveb. Argument o bránění záměru zastavění pozemků stavbami, které lze do ochranného pásma umístit, nemůže mít při tomto posouzení význam - předmětem řízení není povolení těchto staveb. **(JUD193117CZ)**

Sp. zn. 5222/2008/VOP/Ka (Veřejný ochránce práv)

Orgánem příslušným k prověřování plnění podmínek územního rozhodnutí, kterým bylo stanoveno hlukové pásmo, je stavební úřad. To nezabývá dotčené orgány povinnosti poskytnout mu v případě nejasností o odborných otázkách součinnost.

Úřad nemůže omezit své zkoumání pouze na dopady leteckého provozu za hranicemi vyhlášeného ochranného hlukového pásma, ale i uvnitř něj, neboť i zde žijí lidé a podmínky rozhodnutí o ochranném hlukovém pásmu byly stanoveny také (ba dokonce zejména) k jejich ochraně. **(JUD160702CZ)**

Sp. zn.: 2322/2002/VOP/Ka (Veřejný ochránce práv)

Udělení časově omezeného povolení k provozu zdroje nadlimitního hluku by mělo přicházet v úvahu jako výjimečné opatření tam, kde není možné nebo praktické nařizovat zastavení provozu zdroje hluku. To bude platit především pro případy, kdy zdroj hluku plní významnou společenskou úlohu a nelze ho v této roli nahradit. To platí nepochybně v případě teplárny, která zásobuje teplem významnou část obyvatel města.

Z definice pojmu „rozumně dosažitelná míra“ (§ 31 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví) vyplývá, že orgán ochrany veřejného zdraví musí v řízení o vydání výjimky vždy zjišťovat nejen dosud vynaložené náklady na protihluková opatření, ale i jejich výsledky (a kvalitu provedení). Na základě znaleckých posudků by pak měl zvážit i všechna možná protihluková opatření, která lze učinit, jejich náklady a předpokládaný přínos ke snížení hlukové zátěže.

Časové omezení má mimo jiné i ten význam, že po uplynutí platnosti povolení je možno s přihlédnutím k technickému pokroku provést nové hodnocení rozumně dosažitelné míry hluku a před udělením další výjimky případně požadovat provedení dalších opatření. **(JUD160703CZ)**

Související ustanovení:

§ 30 – pojem „zdroj hluku nebo vibrací“

Související předpisy:

zák. č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), – zák. č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, – zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, – nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací

Z literatury:

BAHÝLOVÁ Lenka, KADEČKA Stanislav. Ochranná hluková pásma letišť v „pološeru“ právní úpravy. *Právní rozhledy*. 2012, roč. 20, č. 13-14., s. 476 a n. ISSN 1210-6410.

BÁNYAIOVÁ, Alena. Nad rozsudkem Nejvyššího správního soudu ČR k ochraně před hlukem. *Stavební právo bulletin*. 2011, č. 2, s. 23-33. ISSN 1211-6386 SP.

BERNARD, Michal. Soukromoprávní prostředky ochrany před hlukem. *Právní rozhledy*. 2008, roč. 16, č. 5, s. 167-172. ISSN 1210-6410.

KRÝSA, Ivo. Ochranné hlukové pásmo letiště – problematické otázky. In: ŽATECKÁ, Eva a kolektiv (eds.). *Cofola 2012*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané Právnickou fakultou Masarykovy univerzity 17.-19. 5. 2012 v Brně – the conference proceedings. Brno: Masarykova universita, 2012. s. 1327-1335. ISBN 978-80-210-5929-0.

§ 32 zrušen

§ 32a (Měření hluku v životním prostředí)

Měření hluku v životním prostředí člověka podle tohoto zákona může provádět pouze držitel osvědčení o akreditaci^{4a)} nebo držitel autorizace podle § 83c.

^{4a)} Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K § 32a

Úprava se týká hluku v komunálním prostředí. Vychází se z toho, že tam, kde zákon ukládá provést měření hluku v životním prostředí, resp. komunálním prostředí člověka, lze takové měření provést jen prostřednictvím v zákoně uvedených odborně způsobilých osob. S ohledem na odkaz na § 83c v souvislosti s autorizací, nepovažuje se za takovou osobu úřední měřič autorizovaný podle zákona o metrologii.

Související ustanovení:

§ 83a – autorizace, § 83c – osvědčení o autorizaci

Související předpisy:

zák. č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, – zák. č. 505/1990 Sb., o metrologii, – nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací